

ALAPÍTÓ OKIRAT

(Egységes szerkezetbe foglalt szöveg)

A Magyar Köztársaság Kormánya (Budapest, V. Kossuth L. tér I-3.) és a Magyar "tudományos Akadémia (Budapest, V.Roosevelt tér 9.), (a továbbiakban:alapítók) - az Athenaeum Alapítvány Kuratóriuma felajánlását elfogadva - a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 74/G § (3) bekezdése alapján - közfeladat folyamatos biztosítása céljából határozatlan időre közalapítványt hoznak létre.

1. A közalapítvány neve:

"Arany János Közalapítvány a Tudományért" Rövidített név: "Arany János Közalapítvány"

2. A közalapítvány székhelye: Budapest, V.Roosevelt tér 9.,

3. A közalapítvány célja és közhasznú tevékenysége:

3.1. A közalapítvány legfontosabb célja a hazai és a határainkon túli magyar tudományosság színvonalának megőrzése, emelése és támogatása.

3.2. E cél megvalósítása érdekében a közalapítvány támogatást nyújt:

a tudományfejlődés legfőbb irányaival és ütemével lépéstartásra képes tudományos iskolák, műhelyek, tématerületek korszerű szinten tartásához, ilyenek kialakulásához, megvalósításához;

a tudományos utánpótlás hazai és külföldi képzéséhez, a posztdoktorális állásokhoz, a környező országok magyar tudományos utánpótlásának és továbbképzésének támogatásához, a tehetséges fiatalok kutatói pályára kerüléséhez;

a külföldi tudományos ösztöndíjról, tartózkodásból hazatérő, kimagasló tehetségek megbecsüléséhez, a tudományos "exodus" mérsékléséhez, az egészséges hazai mobilitás kibontakozásához, a kutató és felsőoktatási intézmények, általában a

tudományos kutatás és oktatás együttműködéséhez;

A módosításokat félkövér betűkkel emeltük ki.

□

- a határainkon túl, illetve távolabb, diszpórában élő magyar tudósok, szakemberek hazai tudományosságunkat is érintő vonzásához, neves külföldi kutatók, oktatók

időszakos magyarországi munkálkodásához;

a hazai tudományosság további nemzetközi integrálódásához, a közlési és kommunikációs lehetőségek tágításához.

3.3. A közalapítványi célok megvalósításának eszközei:

3.3.1. A közalapítvány a hazai és a határainkon túli magyar tudományosság színvonalának megőrzése és emelése érdekében a kiemelkedő tudományos munkásság elismerésére és a további alkotó munka elősegítésére ösztöndíjjelegű Közalapítványi Nagydíjat, szakkuratóriumi díjakat és ösztöndíjakat hoz létre és adományoz.

3.3.2. A közép-kelet-európai régió tudományos együttműködésének elősegítése tudományos és ismeretterjesztő rendezvények szervezésével és támogatásával Magyarországon és a régióban.

3.3.3. Magyar szerzőtől származó tudományos és ismeretterjesztő nyomtatott és elektronikus kiadványokat jelentet meg és részben vagy egészben **viseli a megjelentetés költségeit.**

3.4. A közalapítvány közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, politikai pártoktól független, azoktól támogatást nem fogad el és pártokat semmilyen formában nem támogat.

3.5. A közalapítvány kiemelkedően közhasznú tevékenységet lát el az Alkotmány 35.§. (1) bekezdésének f) pontjában, a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 1. § (1) bekezdésében, a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95. § (1) bekezdés e) és f) pontjában, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 72.§ a) pontjában, a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 13. § g) pontjában, a műemlékvédelemről szóló 1997. évi LIV. törvény 5. §-ában és 28. § (1) bekezdés b) pontjában, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 54. § (2) bekezdésében, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 64. § (2) bekezdésében meghatározott állami közfeladatok ellátásának biztosítása érdekében.

3.6. A közalapítvány kitűzött céljainak megfelelően a következő közhasznú tevékenységeket végzi:

- tudományos tevékenység, kutatás,

- nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, - euroatlanti

integráció elősegítése.

4. A közalapítvány kezelője, képviselte és szervezete

4.1. A közalapítvány vagyonának kezelője a 10 tagú kuratórium.

□

4.2. A kuratórium elnöke: dr.Halász Béla egyetemi tanár

tagjai: dr.Láng István c. egyetemi tanár

dr. Horváth Zalán egyetemi tanár dr.Stefanovits Pál egyetemi tanár dr.
Vékás Lajos egyetemi tanár

az Egészségügyi Minisztérium képviselője: dr. Mandl József

. az Oktatási Minisztérium képviselője: dr. Kilár Ferenc

a Gazdasági Minisztérium képviselője: dr. Csordás László

- a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium képviselője:

dr. Marton István

- a Környezetvédelmi Minisztérium képviselője:

Sindelyes Gábor

4.3. A kuratórium tagjait, - beleértve az elnököt is - négy évi időtartamra a Magyar Tudományos Akadémia elnökének javaslatára a miniszterelnök írásban kéri fel.Az elnök és a tagok ismételten is megbízhatók.

4.3.1. A kuratórium nem köztisztviselői megbízatású tagja nem lehet egyidejűleg más állami, illetve közalapítványi tudománytámogató döntéshozó testületnek (az OTKA-bizottságnak, az MKM kutatási-fejlesztési kuratóriumának, az OMFB tanácsának, az AKP tanácsának, az OKTK kuratóriumának stb.) tagja. A kuratórium elnökéül nem jelölhető ki köztisztviselő.

4.3.2. Nem lehet a közalapítvány vezető tisztségviselője az a személy, aki olyan közhasznú szervezetnél töltött be - annak megszűntét megelőző két évben legalább egy évig - vezető tisztséget, amely az adózás rendjéről szóló törvény szerinti köztartozásait nem egyenlítette ki.

4.3.3. A kuratórium tagja, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt.

4.3.4. A kuratóriumi tisztség vagy tagság, és a *Felügyelő Bizottsági tagság* megszűnik a megbízási idő lejártával, a köztisztviselői delegáció megszűnésével, összeférhetetlenségi helyzet kialakulásával, a

tisztségviselő vagy tag halálával, lemondással, a közalapítvány megszűnésével.

- 4.4. A közalapítványt a kuratórium elnöke képviseli. E képviseleti jogát tartós akadályoztatás esetén - a minisztériumok képviselőit kivéve - a kuratórium más tagjára átruházhatja.
- 4.5. A kuratórium döntéseinek előkészítését a szakkuratóriumok végzik, részt vesznek a díjak, ösztöndíjak, pályázatok, támogatási igények elbírálásában és javaslatot

- 4.5. A kuratórium döntéseinek előkészítését a szakkuratóriumok végzik, **részt vesznek a díjak, ösztöndíjak, pályázatok, támogatási igények elbírálásában és javaslatot tesznek a kuratóriumnak azok odaítélésére.** A szakkuratóriumok a pályázatok elbírálásához külső szakértőket is igénybe vehetnek. A pályázati felhívásokat a szakkuratóriumok az Akadémiai Értesítőben teszik közzé. A pályázati

felhívás nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyekből - az eset összes körülményeinek mérlegelésével - megállapítható, hogy a pályázatnak előre meghatározott nyertese van, az ilyen színlelt pályázat a cél szerinti juttatás alapjául nem szolgálhat.

- 4.6. A szakkuratóriumok munkáját a kuratórium fogja össze. A kuratórium és a szakkuratóriumok működési rendjét, részletes szervezetét a közalapítvány szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni. A közalapítvány alapításakor az alábbi szakkuratóriumok kerülnek felállításra:

Bolyai Farkas szakkuratórium Darányi Ignác szakkuratórium Oláh György szakkuratórium Ránki György szakkuratórium Szentágothai János szakkuratórium Kvassay Jenő szakkuratórium

A szervezeti és működési szabályzatban a kuratórium további szakkuratóriumok felállításáról is dönthet, és meghatározza a szakkuratóriumok feladatmegosztását.

- 4.7 A közalapítvány folyamatos működését a kuratórium és a szakkuratóriumok munkáját segítő, ügyintéző, szervezési, pénzügyi, gazdálkodási és technikai feladatokat a közalapítvány titkársága látja el. A titkárság részletes feladatait is a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni.

- 4.8. A közalapítvány bankszámlája feletti rendelkezésre a kuratórium elnöke és a közalapítvány szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint kijelölt kuratóriumi tagok jogosultak, úgy hogy a rendelkezéshez a bankhoz bejelentett két személy aláírása szükséges.

- 4.9. A kuratórium és a szakkuratórium tagjai költségtérítésre jogosultak, és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon tiszteletdíjban is részesülhetnek.

5. A kuratórium hatásköre és működésének szabályai

5. I. A kuratórium hatáskörébe tartozik:

- a közalapítványi célok elérése érdekében a működés alapelveinek meghatározása;

- a közalapítvány vagyonával való gazdálkodás, az éves pénzügyi terv és mérleg meghatározása, a szakkuratóriumok ellenőrzése;

- a közalapítvány szervezeti és működési szabályzatának - az alapítók egyetértésével történő - megállapítása, amelyben részletesen szabályozni kell a közalapítvány gazdálkodásának, működésének szervezeti és hatásköri viszonyainak, képviselőit, valamint a kuratórium alapító okiratban nem szabályozott működésének, ülései tartásának, határozatai és egyéb döntései hozatalának módját és rendjét;

- csatlakozási kérelmek elbírálása, döntés a felajánlások elfogadásáról;

- a pénzügyi kereteknek a szakkuratóriumok közötti felosztása és ezen keretek felhasználási rendjének meghatározása. A szakkuratórium csak a kuratórium által rendelkezésére bocsátott pénzügyi keretet használhatja fel;

- az alapítványi célok elérése érdekében, ha szükséges, intézmények, vállalkozások alapítása,

- a közalapítvány éves beszámolójának jóváhagyása, egyidejűleg kizárólagos hatáskörében a közhasznúsági jelentés elfogadása, amelynek tartalmaznia kell a következőket:

a) a számviteli beszámolót,

b) a költségvetési támogatás felhasználását,

c) a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást, d) a cél szerint juttatások kimutatását,

e) a központi költségvetési szervektől, az elkülönített állami pénzalapoktól, a helyi önkormányzatoktól kapott támogatás mértékét,

f) a közalapítvány kuratóriuma elnökének és tagjainak, a szakkuratóriumok és a Felügyelő Bizottság tagjainak nyújtott juttatások összegét,

g) a közhasznú tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámolót;

a Közalapítványi Nagydíj, a szakkuratóriumi díjak, ösztöndíjak odaítélése, döntés tudományos rendezvényekről és kiadványok megjelentetéséről, támogatásukról.

5.2. A kuratórium üléseit szükség szerinti gyakorisággal de legalább negyedévenként - a javasolt napirend egyidejű közlésével - az elnök hívja össze, az ülés összehívását a javasolt napirend megjelölésével a kuratóriumi tagok bármelyike kezdeményezheti. A kuratórium üléseire a Felügyelő Bizottság tagjai is meghívást kapnak és tanácskozási joggal részt vehetnek. A kuratórium ülései nyilvánosak.

5.3. A kuratórium határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.

Határozatait általában nyílt szavazással (kézfelemeléssel), egyszerű szótöbbséggel (50 % + 1 fő) hozza, az elnök azonban titkos (szavazólapos) szavazást is elrendelhet. A határozat meghozatalában nem vehet részt az a kuratóriumi tag aki, vagy akinek közeli hozzátartozója (Ptk. 685. §. b) pont), élettársa a határozat alapján kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy bármilyen más előnyben részesül, illetőleg a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt. Nem minősül előnynek a közalapítvány cél szerinti juttatásai esetében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzügyi szolgáltatás.

5.4. A kuratórium működésének részletes szabályai:

5.4.1. A kuratórium ülését az elnök vezeti, akadályoztatása esetén a kuratórium nem köztisztviselő tagjai közül általa írásban meghatalmazott kuratóriumi tag gyakorolja az elnök jogait.

5.4.2. A kuratórium üléseiről emlékeztetőt kell készíteni. Az emlékeztetőnek tartalmaznia kell

- a kuratórium ülésének időpontját, helyét, az ülésen megjelent kuratórium tagok nevét, az ülés napirendjét;
- a hozott határozat évente előlről kezdődő sorszámát, törve az ülés időpontjával;
- a határozat hatályát és tartalmát,
- a határozat támogatóinak és ellenzőinek számarányát (nyílt szavazás esetén személyét is).

Az emlékeztetőt az elnök - akadályoztatása esetén az ülést vezető kuratóriumi tag - és két, hitelesítőként megválasztott kuratóriumi tag írja alá. Az emlékeztetőket, amelyek nem selejtezhető iratok, a közalapítvány egyéb irataitól elkülönítetten, évente külön összefűzve kell megőrizni.

5.4.3. A kuratórium határozatait az Akadémiai Értesítőben kell nyilvánosságra hozni. A személyekre vonatkozó határozatot az elnök az érintettekkel írásban is közli.

5.4.4. A közalapítvány működésével kapcsolatosan keletkezett iratokba a kuratóriumi - szakkuratóriumi tagok, a Felügyelő Bizottság tagjai és az alapítók által írásban meghatalmazott képviselők tekinthetnek be, a közhasznúsági jelentésbe bárki betekinthez, illetőleg abból saját költségére másolatot készíthet.

6. A közalapítvány vagyona:

6.1. A közalapítvány induló vagyona az Athenaeum Alapítvány teljes készpénz vagyona, amely az alapítás időpontjában 35.957.248.-Ft, azaz Harmincötmillió kilencszázötvenhétezer kétszáznegyvennyolc forint és függő kamata.

6.2. A közalapítvány által a későbbiekben megszerzett dologi eszköz javakat,

ingatlanokat törzsvagyonként kell elkülöníteni.

6.3. A közalapítvány anyagi forrásai:

- a közalapítványi tartalékolt vagyon hozama, esetleges vállalkozásainak haszna, - a csatlakozás során tett felajánlások, adományok, támogatások,
- esetlegesen költségvetési támogatás.

6.4. A közalapítvány nyílt, javára politikai pártok kivételével pénzbeli vagy más vagyonrendeléssel, felajánlásokkal bármely belföldi, illetőleg külföldi természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet csatlakozhat, ha a közalapítvány céljait, működési szabályait elfogadja. A csatlakozás elfogadásáról a közalapítvány kuratóriuma dönt.

Ennek során a kuratórium a csatlakozni kívánó szervezetről, intézményről, személyről rendelkezésre álló adatokat és - célhoz kötött felajánlások esetén - a megjelölt célt mérlegeli. Visszautasíthatja a felajánlást, ha annak célja részben vagy egészben eltérő a közalapítvány céljaitól.

A kuratórium köteles visszautasítani a felajánlást, ha

- csatlakozni kívánó jogi vagy természetes magánszemélyt erre méltatlannak ítéli,
- a felajánlás célja ellentétes a közalapítvány céljaival, vagy
- a felajánlás elfogadása a közalapítványt bármilyen módon kedvezőtlenül érintené.

7. A közalapítvány gazdálkodása:

7.1. A közalapítvány céljainak megvalósítására - a közalapítványi vagyon 20 %-ának tartalékolása mellett - a teljes készpénz vagyon felhasználható.

7.2. A közalapítványi **ösztöndíjakat** és a támogatásokat nyilvános pályázati rendszer keretei között kell nyújtani, **a Közalapítványi Nagydíjra, szakkuratóriumi díjakra javaslattételi felhívást kell közzétenni.**

7.3. A vagyonból kell működtetni a közalapítvány szervezetét. **A közalapítvány működési költségeire a kuratórium által évente meghatározott összeg fordítható, azonban az éves költségvetési támogatásból a működési költségekre csak az összes kiadás 10 -a használható fel.**

7.4. A közalapítvány kizárólag másodlagos jelleggel, korlátozott felelősséggel az alapfunkció maradéktalan teljesülése mellett, azzal nem összeférhetetlen tevékenységi területen, vállalkozási tevékenységet is folytathat, közhasznú céljainak megvalósítása érdekében - azokat nem veszélyeztetve - intézményt, vállalkozást létesíthet és tarthat fenn, beruházási tevékenységet nem folytat.

7.5. A kuratórium köteles a közalapítvány működéséről és gazdálkodásáról az alapítóknak évente beszámolni és gazdálkodásának legfontosabb adatait nyilvánosságra hozni. A hatályos számviteli szabályok szerinti beszámolót az

okleveles könyvvizsgáló hitelesíti és a Felügyelő Bizottság véleményezi.

- 7.6. A közalapítványnak a cél szerinti tevékenységéből, illetve vállalkozási tevékenységéből származó bevételeit és ráfordításait elkülönítetten kell nyilvántartani. A gazdálkodás során elért eredményt felosztani nem lehet, azt csak a közalapítvány céljaira lehet felhasználni.

8. A közalapítvány kezelőjének ellenőrzése:

- 8.1. A közalapítvány kezelő szervezetének ellenőrzésére a 4 tagú Felügyelő Bizottság jogosult.

Tagjai: dr. Burai-Kovács János dr. Király Tibor

dr. Prohászka János dr. Aradi Zsolt

- 8.2. A Felügyelő Bizottság tagjait a Magyar Tudományos Akadémia elnökének javaslatára a miniszterelnök írásban, négy évi időtartamra kéri fel, a tagok ismételten is megbízhatók. A Felügyelő Bizottság tagjait tevékenységükért tiszteletdíj illeti meg.

- 8.2.1. Nem lehet a Felügyelő Bizottság tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki a kuratórium elnöke vagy tagja, vagy a közalapítvánnyal megbízatásán kívüli más tevékenység kifejtésére irányuló munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképp nem rendelkezik.

- 8.2.2. Nem lehet tag továbbá az a személy sem aki a közalapítvány cél szerinti juttatásából részesül, kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzügyi szolgáltatásokat.

- 8.2.3. Nem lehet a Felügyelő Bizottság tagja a 8.2.1. és 8.2.2. pontban meghatározott személyek hozzátartozója sem.

- 8.2.4. A Felügyelő Bizottság tagja köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt.

- 8.3. A Felügyelő Bizottság ügyrendjét maga határozza meg, tagjai sorából elnököt választ. Üléseit szükség szerint a kuratórium üléseinek napirendjéhez igazodóan tartja. A Felügyelő Bizottságot megválasztott elnöke hívja össze.

- 8.4. A Felügyelő Bizottság köteles a közalapítvány működését az ügyek teljes körére nézve átfogóan ellenőrizni. Vizsgálja a közalapítvány gazdálkodásának célirányosságát, a felhasználás helyes és kívánatos arányait és minősíti azt. Az ellenőrzés eredményéről tájékoztatja a kuratóriumot és erről az alapítóknak évente jelentést készít.

- 8.5. A Felügyelő Bizottságot kérésére, a kuratórium és a szakkuratóriumok kötelesek tájékoztatni működésükről. A Felügyelő Bizottság tagjai teljes körű iratbetekintési joggal rendelkeznek a közalapítvány könyveibe és irataiba és azokat megvizsgálhatják. A Felügyelő Bizottság köteles a kuratóriumot, a

szakkuratóriumokat tájékoztatni és összehívásukat kezdeményezni, ha arról szerez tudomást, hogy

a) a közalapítvány működése során olyan jogszabálysértés vagy a közalapítvány érdekeit egyébként súlyosan sértő esemény (mulasztás) történt, amelynek megszüntetése vagy következményeinek elhárítása, illetve enyhítése az intézkedésre jogosult vezető szerv döntését teszi szükségessé;

b) a kuratórium vagy a szakkuratóriumok felelősségét megalapozó tény merült fel

8.7. A kuratóriumot, szakkuratóriumot a Felügyelő Bizottság indítványára - annak megtételétől számított harminc napon belül - össze kell hívni. E határidő eredménytelen eltelte esetén az ülés összehívására a Felügyelő Bizottság is jogosult.

8.8. Ha az arra jogosult szerv a törvényes működés helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a Felügyelő Bizottság köteles haladéktalanul értesíteni az alapítókat és a törvényességi felügyeletet ellátó szervet.

9. Záró rendelkezések:

9.1. A közalapítvány a bírósági nyilvántartásba-vétellel jön létre. A Magyar Köztársaság Kormánya felhatalmazása alapján - a nyilvántartásba-vételi eljárás során és a közalapítvány létrejötte után - az alapítói jogosultságokat, kivéve az alapító okirat módosítását, a kurátorok és a Felügyelő Bizottság tagjainak kinevezését, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke gyakorolja.

9.2. A közalapítvány gazdálkodásának törvényességét és célszerűségét az Állami Számvevőszék ellenőrzi. A pénzügyi és számviteli szabályok betartásának folyamatos ellenőrzésére a közalapítvány okleveles könyvvizsgálót foglalkoztat.

9.3 A közalapítvány megszűnése esetén a közalapítvány vagyona az alapítókat illeti meg, akik kötelesek azt a megszűnt közalapítvány céljaihoz hasonló célra fordítani.

9.4. A jelen alapító okiratban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv és az alapítványokra, közalapítványokra, valamint a közhasznú szervezetekre vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2001. február 26.

Orbán Viktor s.k
a Magyar Köztársaság
miniszterelnöke

dr. Glatz Ferenc s. k.
Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

